

Dobra robota

7.6.2026–12.4.2026

Kolektyw kuratorsko-artystyczny:
Marta Romankiv, Dominik Stanisławski,
Łukasz Surowiec

Miejsce: Galeria Beta

MUZEUM
SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ
W KRAKOWIE

MOCAK

MUSEUM
OF CONTEMPORARY ART
IN KRAKÓW

Współpraca:

Jan Bačynsĳkyj aka Yana Bachynska
Piotr Bujak
Agata Cieślak
Piotr Cwynar
Monika Drożyńska
Łukasz Jastrubczak
Marta Romankiv
Ala Savasevich
Dominik Stanisławski
Łukasz Surowiec
Tytus Szabelski
Wiola Ujazdowska
Ewelina Węgiel
Weronika Zalewska

W ramach interwencji w MOCAK-u Marta Romankiv, Dominik Stanisławski i Łukasz Surowiec łączą się w kolektyw artystyczny, wchodząc w obszar pracy muzeum, który na co dzień pozostaje niewidoczny i uznawany za pozaartystyczny – w prace remontowo-budowlane. Przez miesiąc osoby artystyczne będą prowadzić remont Galerii Beta, przygotowując przestrzeń pod planowane wystawy i czyniąc samą infrastrukturę instytucji polem działania sztuki. Projekt stawia pytania o warunki pracy i zasady wynagradzania w instytucjach kultury, zestawiając uznaniowy charakter honorariów artystycznych z jasno określonymi, rynkowymi stawkami obowiązującymi przy pracach budowlanych. Zadając pytanie, czym jest dobra robota, kolektyw podkreśla, że

w odróżnieniu od działań artystycznych prace remontowe nigdy nie są wykonywane za darmo ani poniżej płacy minimalnej.

Odwołując się do Manifestu twórczyń i twórców sztuk wizualnych (2021) oraz zawartego w nim hasła „Instytucje są nasze”, Romankiv, Stanisławski i Surowiec proponują zastanowić się nad kwestią realnego zaangażowania w funkcjonowanie muzeum. Stawiają pytanie o to, jak mogłaby wyglądać instytucja postrzegana jako przestrzeń wspólna – taka, w której osoby artystyczne kształtują nie tylko program i treści wystawiennicze, lecz także materialną infrastrukturę oraz codzienne warunki jej działania.

MANIFEST

TWÓRCZYŃ I TWÓRCÓW SZTUK WIZUALNYCH

My – artystki i artyści, kuratorzy i kuratorki sztuk wizualnych, na etatach i bez etatów, z dorobkiem jak i rozpoczynające drogę twórczą – w trosce o dobro wspólnoty, w której żyjemy, oraz naszą przyszłość, będąc świadome wartości kultury oraz swoich praw i obowiązków wobec innych ludzi, doświadczając nędzą kapitalizmu, wolnym rynkiem i polityczną cenzurą, w obliczu kontrolowanego przez polityków i sponsorów systemu sztuki, działającego na szkodę twórczości, jak i coraz bardziej pogarszających się warunków bytowych większości z nas:

1. Wymawiamy posłuszeństwo dyrektorkom i dyrektorom instytucji, do których jesteśmy zapraszani. Nie czujemy się gośćmi, instytucje są nasze.
2. Żądamy urzeczywistnienia projektów, które były cenzurowane i odwoływane ze względów politycznych, obyczajowych, światopoglądowych i religijnych, w tym w trybie pilnym umieszczenia projektu Krzysztofa Powierzy *Banery z placu Wilsona* w gmachu Cricoteki oraz udostępnienia zwiedzającym.
3. Żądamy prawdziwej, a nie fikcyjnej autonomii. Autonomii od arbitralności urzędników, zakusów polityków, korporacyjnej głupoty i kapitalistycznej chciwości. Odżegnujemy się od skompromitowanego ujęcia artystowskiej autonomii, która pod pozorem formalistycznych poszukiwań zamienia się w listek figowy społecznej dominacji, uniemożliwiając sztuce zajmowanie wyrazistego stanowiska w sprawach publicznie ważnych.
4. Sztuka jest polityką, dlatego żądamy immunitetów twórczych. Chcemy być chronione, a nie kontrolowane.
5. Żądamy zakazu uczestnictwa jakichkolwiek urzędników (ministerialnych, marszałkowskich, miejskich, samorządowych) w komisjach eksperckich dotyczących dystrybucji środków na kulturę – środki publiczne są publiczne!
6. Żądamy likwidacji art. 196 Kodeksu karnego przewidującego kary za obrazę uczuć religijnych. Dość cenzurowania naszej pracy przez Kościoły.
7. Wzywamy polityków: zamiast kontrolować, zapewnić każdemu z nas warunki do życia i pracy.
8. Żądamy powołania przynajmniej jednej instytucji w każdym mieście wojewódzkim, zajmującej się tylko produkcją sztuk wizualnych, o budżecie stanowiącym przynajmniej 0,5% budżetu miasta. Nie potrzebujemy kosztochłonnych budynków, żądamy narzędzi i środków do pracy.
9. Żądamy wynagradzania naszej pracy projektowej, w tym wypłacenia należnych nam honorariów za projekty powstałe w wyniku współpracy z instytucjami, które nie doszły do realizacji. Projekty też są dziełami. Mamy dość pracy za darmo!
10. Żądamy pracowni twórczych.
11. Żądamy ubezpieczenia i świadczeń medycznych oraz systemu emerytalnego dostosowanego do specyfiki naszej pracy.
12. Postulujemy stworzenie systemu opieki dla artystek i artystów będących rodzicami (zwłaszcza wychowujących dzieci samodzielnie), aby mogły pracować twórczo.
13. Postulujemy dochód podstawowy oraz osobne środki finansowe na realizację projektów artystycznych. Mamy dość rywalizacji o godne życie dla wybranych, wynikającej z systemu opartego na konkursach i stypendiach.
14. Postulujemy koniec przyznawania nagród. Zamiast rywalizacji żądamy podziału nagród na równe honoraria dla wszystkich uczestniczek i uczestników konkursów.
15. Żądamy skończenia z pełnym hipokryzji kultem młodości. Artystki i artystów traktuje się niczym masę mieloną przez maszyny wystawienniczo-rynkowe. Po 35 roku życia młode i obiecujące nagle stają się niechcianymi odpadami, rupieciami na przemiał. Nie ma na to naszej zgody!
16. Żądamy kompleksowego i radykalnego podniesienia kompetencji kulturowych społeczeństwa. Postulujemy lekcje sztuki na wysokim poziomie od początkowych etapów edukacji!
17. W przypadku niespełnienia wyżej wymienionych postulatów żądamy od wszystkich rządzących i zarządzających przekazania swoich obowiązków tym, które i którzy potrafią je spełnić. Jednocześnie przypominamy dyrektorkom i dyrektorom instytucji sztuki, że to dzięki naszej pracy macie swoją – nigdy odwrotnie!

MUZEUM
SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ
W KRAKOWIE

MOC AK

MUSEUM
OF CONTEMPORARY ART
IN KRAKOW

MECENAS MUZEUM

STRABAG
WORK ON PROGRESS

PATRONI MEDIALNI

wyborcza.pl | chłizet

WSPÓŁORGANIZATOR PROGRAMU
GOŚCINNOŚCI I DZIAŁAŃ LOKALNYCH

sao | s|a|o|miastoprojekt

TO LINK
O MIĘDZIM

MINT

SZUM

PARTNER HOTELOWY

TRIBE

DailyArt

PATRON GALERII RE

RE-Bau

Kraków Culture

AB
ARTYSTYCZNE BUDYNKI

Materiały prasowe
dostępne też online:

Kontakt dla mediów
Rafał Stanowski
Rzecznik prasowy
600391898
rafal.stanowski@mocak.pl